

Allami és községi pénzügyek.

A főváros új jövedelmei.

— Bódy alpolgármester nyilatkozata. —

A főváros legközelebbi programjában ismét sok új beruházás szerepel: olyan intézmények létesítése, amelyekre ma már mulhatatlanul szükség van. Ez a kérdés önkénytelenül fölveti a másikat: minő jövedelmekből fedezik majd a szükséges milliókat, illetve mely jövedelmek lesznek azok, amelyek egy esetleg felveendő kölcsön annuitását biztosítják. Erről a kérdéstről kérte ki a *Magyar Pénzügy* Bódy Tivadar dr. alpolgármester véleményét. Az alpolgármester úr a következő részletes nyilatkozatban vázolta a közel jövő pénzügyi teendőit és domborította ki azokat a jövedelmi forrásokat, amelyek ezuttal még novumként szerepelnek, de hivatottak lesznek arra, hogy a polgárságnak újabb póttadóval való megterhelése nélkül tegyék lehetővé a függő kérdések minél gyorsabb elintézését.

— A jövő programja: *növelni és fokozni a főváros jövedelmeit.* A fokozásra szükség van, mert újabb kölcsönöket kell felvennünk, amelyeknek biztosítására nagyobb jövedelem szükséges. Igen sok kérdés vár megvalósításra, ami persze sok pénzbe kerül, hogy csak a legszükségesebbeket soroljam föl, megemlítem a közegészségügy terén mulhatatlanul szükséges beruházásokat, a nagy csatorna-építést, az új villamvilágítási telep építését, a Gellérthegy szabályozását, az Erzsébet-sugárut, az autóbust, a köztisztaság fejlesztését, amely a különböző géprendszerekre való áttérésben fog mutatkozni, azután a kasszárnyák létesítését, amely már nem odázható el tovább, vásárcsarnokokat kell építeni, ha nem is olyan díszeseket, mint a régié, közbádoghidat is kell emelni, mert a régi már elavult, itt nincsenek meg azok a berendezések, amelyek egy modern városban szükségesek és a közjótékonyosság terén is vannak szükségletek. De jövedelmező vállalkozásaink megteremtése is elsőrendű szükség-

letet képez.

Mindezeknek a dolgoknak a megteremtése pénzbe kerül, pénzbe, amely ezidőszert még nincs. A 270 millió kölcsön keretéből már kiesetek ezek a dolgok, amelyek a további fejlődés során bizonyultak szükségesnek. A nagy kölcsönből ma már csak 30—40 millió korona van meg, ez az összeg pedig nem elégséges a tervbe vett munkálatok elvégzésére.

Ujabb kölcsönről kell tehát gondoskodnunk és ha ennek az újabb kölcsönnek a nagysága fölül gondolkozunk, azt hiszem, kevés lesz százmillió korona.

Ez az összeg természetesen esetleg egy évtizedre kiterjedő munkásságot jelent és a munkálatok hosszabb időt igényelnek. A kölcsön felosztva fogja igénybe venni a főváros megterhelését, úgy, hogy a jövő esztendőben egyáltalában még nem fog sor kerülni arra, hogy a 270 millió kölcsönön túl egy újabb kölcsön felvételére is kelljen gondolni. Azt a 270 milliót, amelyet a törvényhozás annak idején engedélyezett, teljesen ki fogjuk meríteni a jövő év folyamán, 1915-ben már az újabb beruházási kölcsönnek a felvétele veti előre az árnyékát és a jövő 1914. év végén már erről is *gondoskodni kell.*

Ezzel párhuzamosan természetesen gondoskodni kell arról is, hogy olyan jövedelem-források álljanak a

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

389.6

Szerző

Cím *A főváros új jövedelmei*

Hely

Idő *1914*

Forrás: *Magyar pénzügyi hírlap*

Személy

Bp.

1914 1/1

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

főváros rendelkezésére, amelyek biztosítják a kölcsön nyugodt törlesztését a közönségnek újabb megterhelése nélkül.

'Fokozni kell tehát a már meglévő üzemek jövedelmezőségét és teremteni kell új jövedelmeket is.

Foglalkozunk az *automobil adóval*, a *beépített telkek adójával*, az én véleményem szerint azonban be lehetne hozni a németországi *„Steuer nach dem gemeinen Wert“* mintájára az ingatlanoknak *érték után való megadóztatását.* Ez azt jelenti, hogy az ingatlanok gazdája annak ellenében, hogy a város fejlődése és beruházásainak nagysága miatt ingatlana állandóan értékeesebb lesz, valamivel hozzájárul ennek a fejlesztésnek költségeihez. Ez az adó több millió korona évi új jövedelmet jelentene a város háztartásában, még a legkisebb kulcs mellett is az elv az: fizessen mindenki abban az arányban, amint a vagyona értékeesebb lesz, mert ezt az igazság is megköveteli. Nem hiszem, hogy az ingatlan-tulajdonos átháríthatná ezt a terhet a lakókra, más csak azért sem, mert a házbérek ma már olyan magasak Pesten, hogy azt fokozni képtelenség.

Ezen az újabb adón kívül ki kellene eszközölni, hogy az új adótörvénynek azt a rendelkezését, amely szerint a jövedelmi adó után nem lehet póttadót kivetni, hatályon kívül helyezték. Eddig lehetett ez az

adó után is póttadót felszámítani és kell, hogy érvényben maradjon a régi módszer, mert a városnak arra szüksége van.

A villamos üzemünk kiépítésével is fokozni lehet és kell is a jövedelmeinket, de ezt a célt elérhetjük

a házikelésben meginduló autóbusszokkal és a közlekedési politika terén elérhető jövedelem-szaporulattal is.

Értem ez alatt, hogy a közuti vállalatoknak *csak akkor ad újabb koncessziót a város és csak akkor hosszabbítja meg a szerződéseket, ha azok rekompenzációkat nyújtanak.*

A *Városi villamos vasút* szerződés meghosszabbítást kíván; — ennek ellenében a mostani 3% köztérhasználati illeték helyett fizessen 10%-ot. Csak ilyen feltételek mellett lehet a szerződés revíziójába bele menni és ez az előny a város háztartásában évi 700.000 korona többletet jelent. A jövedelmekhez járulna ezek szerint a szerződések revíziójából keletkező jövedelem is és mindezek összevéve jelentős összeget jelentenének.

Bizunk kell abban, hogy ez a súlyos, rossz gazdasági helyzet, amelyben vagyunk, a jövő évben véget ér. Egy szebb jövőben kell reménykednünk, amelyet az 1914. év vége kell, hogy meghozzon. Bizom ebben, de kell is, hogy bizzunk, mert állandóan nem maradhatnak ilyen

viszonyok, hanem kell, hogy visszatérjenek az 1910. és 1911. esztendő helyzetéi, amikor 6—7 millió korona felesleggel zárhattuk háztartásunkat és a gazdasági élet olyan korát élte, hogy a főváros bevételei-nél elsősorban jelentkezett annak a hatása. A mostani visszaesés teszi szükségessé azt, hogy egyáltalában gondolkodni kell újabb jövedelmi forrásokról és a főváros bevételeinek a fokozásáról. Ha a gazdasági helyzet újra arra a fokra emelkedik, amelyen volt néhány év előtt, akkor majd a főváros jövedelmei úgy fognak emelkedni, hogy újabb bevétel-forrásokra nem is lesz szükség.